

Lengyel Ármin

GALAMB TARTÁSTECHNOLÓGIÁK HATÉKONYSÁGÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

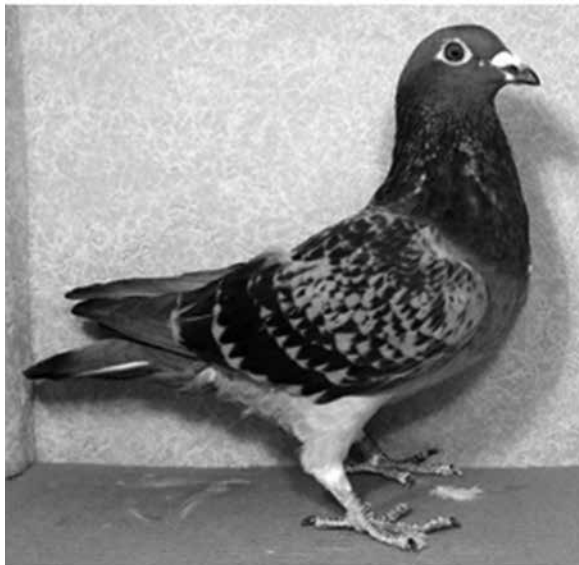
Bevezetés

A mai rohanó világunkban a galambtartás- és tenyésztés a legkülönbözőbb foglalkozású, helyzetű és korú emberek életében jelent egy semmi mással nem pótolható értéket. Hazánkban a múlt század második felétől volt hagyománya a pecsenyegalamb előállításnak, de ez a rendszerváltás után szinte teljesen elveszett. Az volt az elképzelésem, hogy a lefolytatott vizsgálataim eredményeit minél több emberhez eljuttassam, és ezzel népszerűsítsem ezt a számomra igen fontos szabadidős tevékenységet. Remélem jó színben tudom feltüntetni a galambtartást, és néhányan kedvet kapnak ezen csodálatos állatok tartásához.

Vizsgált paraméterek

Vizsgálataim során postagalamb párok szaporaságát, illetve utódnevelő képességét kívántam nyomon követni különböző tartástechnológiák között. Azért ezt a fajtát választottam, mert sok helyen még manapság is ezekkel termelnek galambhúst a családi gazdaságok. Szilárd szervezetűeknek és igen nagy ellenálló képességűeknek köszönhetően jobban beleillenek egy családi, intenzívnek semmiképp sem mondható gazdaságba. A kapott eredmények és adatok alapján vizsgáltam továbbá az egyes paraméterek összefüggéseit, célul tűzve ki olyan következtetések levonását, amelyek segíthetik a postagalambászatban pozitívan értékelt tulajdonságokban végezhető szelekciós munkát és a megfelelő technológia kiválasztását. Iránymutatást adva ezzel azoknak is, akik az elkövetkezendőkben szeretnének galambtartásba kezdeni és családjuknak galambhúst előállítani. Remélhetőleg segít majd a kezdetben felmerülő döntések meghozásában is. Az előbb leírtak vonatkozásában vizsgáltam:

- a tojástermelés intenzitását
- az egész tenyészidőszak alatti teljesítményt
- a tojások minőségét
- ezen belül a tojások hosszát és szélességét, továbbá az ezekből számolható index mértékét
- a tojások tömegét
- a felnevelt utódok élő- és vágott (grill) tömegét, továbbá az ebből kalkulálható kitermelési %-ot.

Verseny postagalamb tojó

Galambhús

Galambhúst nem csupán az erre külön kitenyésztett és szelektált gazdasági fajtákkal tudunk előállítani. A múlt században a falusi paraszt udvarokon, tanyákon főként a postagalambok, parlagi galambok és ezek keverékei voltak fellelhetőek. Ezen párok által felnevelt fiókákat fogyasztott a család. Így lehet, hogy a kisebb testű, de annál jobb alkalmazkodó képességgel rendelkező postagalambok még ma is sok családnak jelentenek könnyen elérhető fehérjeforrást. A négyhetes kor környéki fiókák itt sosem nagyobbak 380-430 grammnál. Viszont nagyban kompenzálja ezt a szülőpár egész éven át mutatott jó szaporodási hajlama. Épp ezek a kiváló tulajdonságok teszik lehetővé, hogy a postagalambokkal is gazdaságosan tudjunk húst termelni.

A dolgozat szempontjából fontosnak tartom, hogy kitérjek a hústermelésre hasznosított galambokra és azok természetére, jellegére. Ezeket a madarakat a sok éves szelekciónak köszönhetően nagy test és a gazdasági értékmérők magas színvonala jellemzi. Sajátosságuk a kiváló mellhús, nagyon jó a nevelőképességük, a szaporaságuk, a technikai tűrőképességük, ellenálló, szilárd szerkezettel bírnak, és a fiókák gyors ütemű fejlődése sem elhanyagolható. Tenyésztésük évszázados múltra tekint vissza. A vágott galamb testén a fogyasztó részére az értékes húsformák a mell és a combok. Ez a húsfajta zsírban szegény és tápanyagban gazdag. Igen magas vastartalommal bír. Húsa könnyen emészthető. A galambhús koleszterin tartalma jóval csekélyebb, mint a csirkehúsnak. (1603-ból származik az első hivatalos gasztronómiai emlék a hazai galambfogyasztásról.)

A vizsgált két fajta

Alföldi dudoros postagalambok

Magyarország igen sok hazai kitenyésztésű galambfajtaival büszkélkedhet, ezek közül is kiemelkedő az alföldi dudoros postagalamb. Országos viszonylatban hatalmas tenyésztőtáborral

rendelkezik. Kialakulására így emlékeznek vissza a tenyésztők: „Az utazások során lemaradt, illetve a honvédségi szolgálatban feleslegessé vált sport- és hírvivő galambok utódaiként az Alföld számos pontján a XX. század második felében jelenlévő postagalamb változat. Példányait hosszabb ideje jellegzetes alakú és méretű finomszemcsés bőr dudorai alapján válogatják. Összbenyomás: közepesnél nagyobb, izmos, erős, enyhén meredek tartású »mindig indulni kész«, gyors röptű és kitarító, az átlagosnál valamivel nyújtottabb testű benyomást keltő postagalamb típus.” Az összbenyomást tekintve a megszokott közepesnél nagyobb testű, jól izmolt, meredek testtartású, a tenyésztők úgy nevezik ezt a formát, hogy: „indulni mindig kész” postagalamb. Teste nyújtott, középhosszú csőre igen fejlett orrdudorral ellátott. Szemeit kétsoros szemgyűrű övezi körül. Tekintete fénylő és intelligens. Ivari jellegei jól elkülönülnek. Testhez simuló tollazata jól púderezett. Igen nagy szín és rajzolat választékot mutat. A fajta haszongalambként betöltött szerepéről nem tudunk semmit.

Versenypostagalambok

A postagalambok esetében nem kiállításra tenyésztett galambokról beszélünk, hanem kifejezetten sportolókról. Náluk nem a külső megjelenés, a kiállításon való szereplés az elsődleges, hanem a versenyen, a hazaúton nyújtott teljesítmény. Ezt azért fontos megjegyezni, mert a múlt század elején végigment egy téves tevékenység, mikor Európa-szerte a neves tenyésztők elkezdték állományaikat a standardnak megfelelő külleműre szelektálni. Nem is kell mondanunk, hogy ez szinte minden esetben negatívan hatott a madarak teljesítményére. Anker Alfonz szavaival élve: „Aki a standard-szépségre tenyészt, meghal a versenyben.” Éppen ezért összeegyeztethetetlen a vastag csontozat, a nagy test, vagy a megszokottnál dúsabb tollazat. Ezek mind többletsúlyként hatnak a galambokra a repülés közben. A versenypostagalambok esetében nem az egyesével vett külső tulajdonságok alapján kell a teljesítményt becsülni. A szelektálás a versenyeken elért eredményeken alapul. Viszont előzetesen már a küllemből is következtetéseket lehet levonni. A klasszis galambok külsejét így jellemzi Anker Alfonz: „az arcból tükröződő megátalkodott küzdeni tudás, az intelligens, többnyire éles tekintet, a lágy elengedett izomzat, a különleges vitalitás, a hosszú-keskeny típusú szárnyak.”

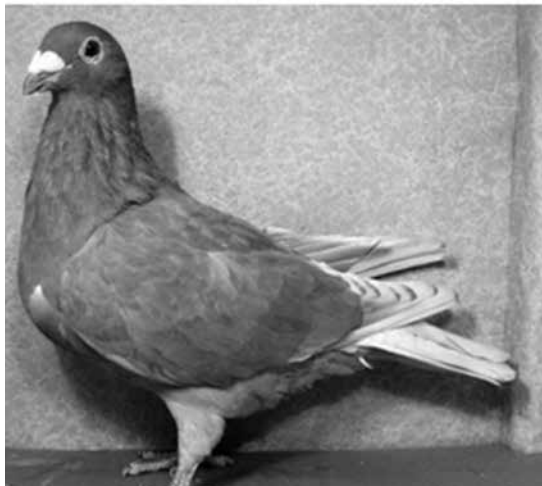
Természetesen megvan az a kép, amit minden tenyésztő maga előtt lát, mikor azt hallja, hogy versenypostagalamb.

A vizsgálat körülményei

A 2018-as tenyésztési időszakban Jászárokszálláson zajlottak a vizsgálatok. A galambok két tenyészetben kerültek elhelyezésre, Tűzkő Sándor tenyésztőnél és a szüleim házában, ahol élek. Az eredmények rögzítése egészen a február végi pároztatástól a szeptember közepén történő

szétválasztásig zajlott, mikor a hímeket és a tojókat külön dúcrészekbe helyezték el a téli időszakra. A dúcok mindkét helyszínen déli tájolásúak voltak.

A vizsgálatok során 3 különböző tartástechnológiában voltak elhelyezve a galambok. Első és második tartástechnológia zártan, illetve kiengedve (továbbiakban: zárt, illetve nyitott). A galambok egy családi ház alsó épületének a padlasterében kaptak elhelyezést. Harmadikként pedig földi galambházban (továbbiakban: földi) kiengedve voltak a galambok, ahol egy volier is tartozott az épülethez. (A galambház egy családi ház alsó épületének utolsó részegysége.)

Alföldi dudoros postagalamb tojó

A vizsgálatok során 23 pár galamb szaporodásbiológiai teljesítményének mérése és értékelése történt meg. Tenyészgalmazaink a téli időszakban pihentek, és szétválasztva várták a tavaszt, külön a tojók és külön a hímek. A három alkalmazott tartástechnológiában 3 részre osztva egyikben 7, míg a másik kettőben 8 párt vizsgáltunk. A galambdúcokban csak a költőpárok tartózkodtak. Nem voltak páratlan egyedek, melyek a költést megzavarhatták volna. Fajtájukat tekintve versenypostagalambok és a hazánkban kitenyésztett alföldi dudoros postagalambok voltak. Korukat tekintve 1-2-3 éves állatok költöttek. A párosítás 2018. február 15–25 között történt meg előzetes tenyésztési tervzet alapján. Majd ezt követően kezdték meg a galambok a költést. A vizsgálat ideje alatt nem történt át párosítás, illetve a költés megszakítása. A vizsgálat végén 23 pár 244 megtojt tojását, 177 élő- és 148 vágott-tömegű fiókájának adatait értékeltük. Néhány fiatal galamb nem került levágásra, a tenyésztői munka előrehaladásának érdekében továbbtartásra meghagyták őket, remélve ezzel a következő tenyészidőszakban a genetikai előrehaladást és jobb teljesítményeket.

Vizsgált paraméterek Tojásvizsgálati paraméterek

A mérések minden esetben úgy történtek, hogy az első megtojt tojás jelölést kapott egy alkoholos filctollal, majd általában 2 nappal később a második tojás lerakása után a fészekből kivéve megtörtént a tömeg és a tojásindexhez szükséges hosszúsági- és szélességi méretek felvétele mindkét tojás esetében. A tömegméréséhez gramm pontosságú mérleget alkalmaztam. Egy saját készítésű tojásindexmérővel – aminek a működési elve a tolmérőhöz hasonlít – könnyen

felvehető a tojás méretének szélső értékei. A tojásindex számításához használt képlet így néz ki: tojásindex = hossz/szélesség.

A ki nem kelt tojásokat feltörve megvizsgáltuk, mi lehetett a probléma a költés során. Amennyiben a tojásban embrió volt, azt fiziológias sóoldatba helyezve jobban megvizsgáltuk, és ezek után elemeztük, hogy miért nem kelt ki a fióka. Igyekeztünk minden esetben megállapítani, hogy a költés hányadik napján halhatott el az embrió.

Felnevelési teljesítmény

Legegyszerűbben a felnevelt fiókák számával jellemezhetjük a párok teljesítményét, de ez eléggé felszínes megállapítás lenne. Egyáltalán nem mindegy, hogy a szülők egy éppen életben maradó csökkent fiókát, vagy két erőteljesebben duzzadó, jól izmolt kiskisgalambot hagynak ott a következő fiókapár nevelésének megkezdésekor. Ezeket szemrevételezéssel vizsgálva csak a kirívó eltérések esetében lehet különbséget tenni. Ilyenkor nem szabad hinni a szemnek. Ezzel én is jól szembesültem a vizsgálatok során. Gyorsan utánajárhatunk, ha a kiskisgalombokat egy konyhai mérlegre helyezük. Ekkor szembesülhetünk azzal, hogy a két egyformán nagynak, tápláltnak és szépnek ítélt fióka valójában milyen súlyt nyom. Ennek a mérlegelésnek a legcélszerűbb időpontja a 28–35. nap között van, mikor a fiókák már képesek önállóan táplálkozni, és már nem csak a szüleiktől kapott táplálékra hagyatkoznak. Én is ebben az intervallumban végeztem a fiókák mérlegelését és vágását.

Vágási paraméterek Élőtömeg mérése

A fiókákat egyesével a mérlegre helyezve megtörtént a tömeg mérése. Ennek elvégzésére egy konyhai gramm pontosságú mérleg szolgált. Ezt követően a galambok vágásra kerültek.

Vágott tömeg és kitermelési %

A kopsztás után – amikor a fej, a begy, a felesleges belső szervek (belek, tüdő) és a lábak eltávolításra kerültek – mértük le a vágott tömeget. A testet és az értékes belső részeket (szív, máj, zúzógyomor) is mérlegeltük. Az élőtömegből és a vágott tömegekből képzett aránnyal egyszerűen számíthatjuk, hogy milyen kitermelési százalékot ért el az adott fióka. Ennek a képletnek úgy írható le: kitermelési % = (élőtömeg/grilltömeg)*100

Eredmények és értékelésük

Tojásvizsgálati paraméterek

A mérések alapján (5-1. táblázat) egy stabil iránymutatót adhatunk a tenyésztőknek, hogy ga-

lambjuk tojásainak átlagos hosszúsági mérete 4,25 cm, szélességi mérete 3,2 cm, míg a tömegük 24 gramm közeli. A tojások formaindex 1,31 körül alakult. A nagyobb test nagyobb méretű tojásokat eredményezett minden pár esetében.

A postagalambok szaporodásbiológiai tulajdonságairól már többet tudunk. Átlagos hosszúságuk 4,04 cm, szélességük 3,11 cm, tömegük 18,98 g. Viszont a formaindexről nem találni szakirodalmat, melynek értéke 1,298 volt. Az alföldi dudoros posták hosszúságú tojásaihoz képest a versenygalambok tojásai inkább gömbölydedek voltak. A várakozásokat igazolta, hogy nagyobb testű galambok nagyobb tojásokkal szaporodnak. A tartástechnológia jól láthatóan befolyásolta a tojások tömegét. A legnagyobb méretű tojások az 1. technológiában voltak. Erre az lehet a megfelelő magyarázat, hogy a másik két technológiában nagyobb volt a galambok napi aktivitása és többet mozogtak.

Felnevelési teljesítmény

Mindkét fajtánál egyértelműen látszik, hogy a megtojított tojásokat figyelembe véve az 1-es számú zárt padlástéri tartásban voltak a legrosszabbak a szaporodási mutatók. Ez könnyen és jól magyarázható azzal, hogy ebben a tartástechnológiában nagyon szigorúan oda kell figyelni az állománysűrűsége. A galamboknak korlátozott mozgásteret tudunk csak biztosítani. Ebből kifolyólag egész nap a nyitott tartáshoz képest egy relatíve „kis” helyre zárva tartjuk őket, ahol a megfelelő mozgásigényét nem tudja egyik fajta sem kielégíteni. Gyakrabban fordultak elő a domináns hímek közötti verekedések, fészekfoglalások, amik negatív irányba mozdították el a költés sikerességét. A másik oldalról megközelítve az alföldi dudoros postagalambok a 3. technológiában igazán kimagasló felnevelési teljesítményt produkáltak. Itt szinte maradéktalanul biztosíthatunk minden szükséges feltételt számukra, ami ennek a fajtának az igényeit ki tudja elégíteni.

A kapott eredményekből jól látszik, hogy a versenypostagalambok a nyitott padlástérben (2. technológia) hozták a legjobb eredményeket. Ez többek között azért sikerült ilyen jól, mert ezen körülmények szinte azonosak vagy legalábbis közel ugyanolyanok, mint amiben ezt a fajtát évszázadok óta tartják. Mellesleg nagy mozgásigényük is kielégítést nyert, és szabadon járhattak a költőpárok éppen nem tojásos ülő galambjai a mezőkre, tarlókra. A megtojított tojások számára vonatkoztatva a felnevelt fiókák számának %-os átlag aránya szinte megegyezett a két fajtánál a három technológiát együtt vizsgálva. Egyetlen esetben fordult az elő, hogy a kikelt kiskalambok közül mindegyik elérte a vágásérett kort. Ezt a versenypostagalambok a zárt tartásmódban érték el. Az itt elért 72%-os teljesítmény a második leggyengébb, viszont az mégis pozitív, hogy amelyik kikelt, az fel is nőtt.

Vágási paraméterek

A diagramon láthatjuk a különböző technológiákban felnevelt fiókák átlagos élőtömegét, illetve azoknak szórását havi bontásban fajtánként. Gyorsan megállapítható, hogy az alföldi dudoros postagalambok a nagyobb kifejtett kori testtömegükből adódóan nagyobb tömegű fiókákat neveltek, mint a versenypostagalambok. A 28–31 napos élőlúlyban 120–140 grammal produkáltak nagyobb élőtömeget az alföldi dudoros fiókák a versenygalambokhoz képest. A dudorosok a 3. technológiában nevelték a legnagyobb fiókákat. Itt akár 560–570 grammos fiókákat is mérhettünk a vágás előtt. Ezt a teljesítményt stabilan tartották az egész tenyészedzőszakban. Eközben a postagalambok az 1. technológiában mutattak kimagasló eredményeket. A fajtához képest igen magas 440–450 g-os élőtömegű kiscalambokat is mérhettünk egyes párok után. Mindkét fajtánál a 2. technológia eredményezte a legkisebb fiókákat, mind élő-, mind vágott tömeg tekintetében. A versenypostagalambok hiába költöttek itt a legjobban és neveltek a leghatékonyabban, a fiókák tömege mégis elmaradt a másik két technológiát figyelembe véve.

A vágott tömeg értékek egyértelműen szinkronban voltak az élőtömeggel. A dudoros postagalambok 330–400 grammos havi átlagteljesítményt nyújtottak, míg a kisebb testű versenypostagalambok 240–300 grammos átlagos vágott tömegű fiókákat neveltek. Néhány esetben igen nagy szórást láthatunk, ennek az volt az oka, hogy az adott hónapban voltak fészekaljok, amik úgymond „szétnőttek”, és így az egyik fióka az átlagostól jóval nagyobb lett, míg a másik kisebb, néhány esetben el is pusztult.

Az élőtömeg függvényében minden esetben (5-3. ábra) nagyobb százalékban termeltek értékes húsrészeket a versenypostagalambok. Ez valószínűleg azzal magyarázható, hogy a versenypostagalambok teste az évszázados szigorú szelekció miatt jóval koncentráltabb és „izom-orientáltabb”.

Értékelés

Ezen körülmények között tojták a galambok a legtöbb tojást, úgyhogy egy párral kevesebb volt itt elhelyezve. Ez részben annak is köszönhető, hogy igen magas volt a tojástörések száma. Ennek hátterében az állhat, hogy rosszul megválasztott egyedsűrűség volt a dúcban, és a tér korlátozásai miatt a 24 órán át tartó összezárás miatt több verekedésre, fészkelő helyek elfoglalására volt példa. Üres tojások csupán ebben a technológiában jelentek meg, viszont itt is csak egy párnál, egy alkalommal. Ezt egy kezdeti időszakban figyelhettük meg, amikor még nem történt meg az összes fészek elfoglalása, és nem ültek tojásokon a galambok. Ilyenkor a dominánsabb hímek rendszeresen megzavarnak más párokat a párzási rituálé közben. Ennek akkor lehet jelentősége és nagyobb ereje, ha a tenyészedzőszak egész ideje alatt túl nagy az állománysűrűség. Szintén csak ebben a technológiában fordult elő az otthagyt tojások esete. Ennek egyértelmű-

<i>Alföldi dudoros</i>	<i>1. technológia</i>		<i>2. technológia</i>		<i>3. technológia</i>		
megtojít tojások	50	100%	40	100%	40	100%	
kikelt tojások száma	39	78%	32	80%	38	95%	
felnevelt élő fiókák	35	70%	30	75%	35	87,5%	Átl.:77,5%

<i>Posta</i>	<i>1. technológia</i>		<i>2. technológia</i>		<i>3. technológia</i>		
megtojít tojások	36	100%	48	100%	40	100%	
kikelt tojások száma	26	72%	44	92%	35	87,5%	
felnevelt élő fiókák	26	72%	41	85%	29	72,5%	Átl.:76,5%

Megtojít tojások és felnevelt fiókák száma

en a madártetűatkák megjelenése volt a kiváltó oka, a fészken ülő galambokat annyira zavarta az állandó viszkető érzés, hogy inkább otthagya a fészket és a tojásokat. Ezeket a tényezőket leszámítva a postagalambok itt nyújtották a legjobb felnevelési teljesítményt, míg az alföldi dudoros posták a második legjobb eredményt az összes technológiát tekintve. Ennek az lehet a magyarázata, hogy a repülési igényük kielégítetlen maradt, ezért az emésztő szervrendszerüknek sem kellett olyan aktív munkát végezni, így először a szervezetükben halmoztak fel többlet energiát, majd ezt követően a fiókák táplálására tudtak összpontosítani. Mivel a „határba járás” és az esetleges „csavargás” tevékenysége megszűnt, a galambok napi tevékenységét alapvetően a takarmány felvétele, a fiókák etetése és költsége töltötte ki. Nem igényelt többlet energiát a repülés, a takarmány keresése, a fészekanyag hordása.

Az itt kialakított körülmények voltak a legkedvezőtlenebbek a galambok húsirányú termesztésére. Mindkét fajta ebben a technológiában nyújtotta a legszerényebb eredményeket. Pozitívumként kell megemlíteni, hogy mivel napközben a szabadba kijárhattak a galambok, itt nem alakult ki negatív hatású egyedsűrűség. Ebben a technológiában érezhetően nagyobb volt a takarmányfelvétel. A galambok igen sok energiát használtak fel a napi több órányi repülésre. Napközben többször is megfigyelhető volt, hogy egyes galambok a falu széléről, a határból tértek haza, jól beazonosítható volt az is, hogy annak melyik széléről. Ilyenkor a galambok nyílegyenesen repülnek, és nagyon magasról, szárnyaikat behúzva ereszkednek a tetőre, többnyire magányosan vagy párban járnak. A fiókák vágásakor és bontásakor többször is megfigyelhető volt, hogy nem csak olyan magvak vannak a begytartalomban, amit alapvetően kaptak az állatok. Hasonló jelenség volt a madárkeserű fű leveleinek észlelése, szintén a begyben. A tenyésztődőszakban a szabadba járás következményeképp a galambok ki voltak téve veszélyesebb környezeti hatásoknak is. Szembekerülhettek ragadozókkal, szélsőséges időjárási helyzetekkel, esetlegesen más galambtartók általi befogással. A felmérések ideje alatt 4 egyed veszett el.

Elsőnek fontos megjegyezni, hogy az itt létesített galambházhoz tartozó volierben a galambok anélkül tudtak a környezettel érintkezni, hogy bármi veszélyeztetné őket. Amint azt a jegyzett eredmények mutatják, valószínűleg ez a tényező jelenléte vezetett odáig, hogy az alföldi dudoros posták ilyen kimagasló szaporaságot és nevelési teljesítményt tudtak produ-

kálni. Nagyobb testméretük miatt egyértelműen kitűnt, hogy nem szívesen tartózkodnak annyira ideig a levegőben, mint a versenypostalambok. Több esetben el sem hagyták a voliert napközben, csupán itt napoztak, és az aljzaton szedegettek, kavicsokat keresgéltek. A technológia legnagyobb előnye az volt, hogy a költésre kialakított szekrényrendszer egy alsó épület utolsó helyisége volt, ami azért is fontos, mert a szigetelése, a falak vastagsága egy lakóépületével szinte teljes egészében megegyező volt. Míg a padlástérben közvetlenül a cserepek alkották a dúc egyik „oldalát”, addig itt jól szigetelt téglafal vette körül a galambokat. Ennek a júliusban és augusztusban tomboló hőhullámok idején volt nagy jelentősége. A két padlási technológiában napközben 30 °C foknál magasabb hőmérséklet volt, és ez az éjszakai órákig szinte nem is nagyon kezdett hűlni, mivel a cserepek átmelegedtek, lassan adták le a felvett hőt. Ebben a galambházban viszont ezen időszak alatt is kellemes hőmérséklet uralkodott. A postalambok a második legjobb eredményt produkálták az ideálisabb körülmények között. Mentalitásukból adódóan ők kihasználták a szabadság lehetőségét, és szintén napi több órát repültek, a határba jártak és ültek a tetőn. A padlástéri nyitott tartáshoz képest azért produkáltak jobb eredményeket, mivel itt kedvezőbb körülményeket tudunk számukra biztosítani, illetve több lehetőség közül választhattak, hogyan és hol szeretnék eltölteni a repülésen kívüli időt.

Összefoglalás

A három technológiát összevetve jól elkülöníthető eredményeket kaptam. A versenypostalambok fiókáinak élőtömege teljesen azon intervallum (380-430 gramm) között mozgott, amit már 40 évvel ezelőtt is leírtak. Beigazolódott, hogy a két postalamb fajta ténylegesen jól alkalmazható galambhús előállítására. Mindhárom tartástechnológiának megvolt a maga előnye. Azok a galambok, amelyeknek a versenyképessége volt a meghatározó, azok a nyitott padlástérben versenyalambokhoz képest teljesítettek. Valószínű ezek az állatok kimagaslóbb eredményeket hoztak volna egy röper versenyen, mint a galambhús előállítás terén. Az alföldi dudoros postalambok földi galambházban mért szaporodásbiológiai mutatói felveszik a versenyt néhány könnyebb testű húsgalamb fajta teljesítményével. A fajta ezen jó tulajdonságát nem szabad veszni hagyni. A versenypostalambok zártan nyújtott galambhús előállító mutatói igen kedvezőek voltak. Jó alkalmazkodó képessége kiváló eredményekhez vezette a fajtát.

Úgy értékelem, hogy a 2. technológiában a két fajta közül egyiket sem lehet hústermelés céljából gazdaságosan tartani. A dudoros postáknak sem volt túl kedvező a helyzet, nagyobb testük miatt nem tudták összhangba hozni a többletmozgásra és a szaporodásra fordított energia elosztását, így ez egyértelműen a költés rovására ment. A 3. technológiában minden biztosított volt számukra, kedvük szerint jártak ki a szabadba, a volierbe napozni, fürdeni az esőben, vagy csak kavicsokat szedegetni. Nem is meglepő, hogy ez a fajta itt érte el a legjobb mutatókat. Valószínűleg ez számukra a legkedvezőbb. Ezt látva egyértelmű volt, hogy ezzel a fajtával, ebben

a tartástechnológiában nagy biztonsággal lehet előállítani kiváló minőségben vágógalambot. Az 1. technológiában költő versenypostagalambok igen szép eredményeket mutattak. Biztonságos környezetben, a zárt tartáshoz jól alkalmazkodva egész tenyésző-szezonon át intenzíven és eredményesen költöttek. A megfelelő állománysűrűség megválasztása esetén és kellő odafigyelés mellett ezzel a fajtával nagy mennyiségű fiókat tudunk előállítani. Természetesen a fajtajellegből adódóan kisebb élő- és vágott tömeggel rendelkeznek majd ezek az állatok.

Kivitelezés és fenntartás szempontjából az 1. és 2. technológia kevesebb kezdeti anyagköltséggel jár. Ezzel szemben egy a 3. technológiához hasonló tartásmód sokkal esztétikusabb és kényelmesebben megközelíthető, az épület jellegéből adódóan a nyári melegekben is jobb körülményeket biztosít a galamboknak. Nagyon előnyös a hozzátartozó volier is, mivel itt a galambok mégiscsak természetközeli helyen röpködhetnek, és az teljes biztonságot nyújt nekik a környezet viszontagságaitól és a ragadozóktól is.

A legnagyobb hangsúlyt az összes tartástechnológiában az állománysűrűsége és a megfelelő mennyiségű fészkelőhely biztosítására kell fordítani. Figyelembe kell venni az alföldi dudoros postagalambok testméretét és az ezzel járó repülési kultúrájukat. Egy tetőn állandóan azt érezheti, hogy veszélynek van kitéve, míg a 3. technológiában, a volieres tartásban minden egyed ott tartózkodhat, ahol azt biztonságosnak érzi. Intenzív szelekcióval egy szilárd, megbízható és jó teljesítményt nyújtó haszon típust lehetne létrehozni a fajtán belül. Ugyanez a versenypostagalamboknál már hosszabb időt igényelne, mivel őket már évszázadok óta a repülésükre, sebességükre szelektálják.

A tartástechnológiákat két szempontból érdemes volna fejleszteni. Az 1. és 2. technológiában a szigetelés megoldásával kiküszöbölhető volna a nyári hőstresszes időszak, vagy legalábbis csökkenthető lenne. Az 1. technológiában egy közepes vagy annál nagyobb voliert célszerű biztosítani a galamboknak. Fontos lenne számukra, hogy ha nem is teljes mértékben, de kicsit a szabadban tartózkodhatnának.

Mindhárom technológiában nagy hangsúlyt kell fektetni a dúc higiénijára. A heti rendszeres takarítás és fertőtlenítés hatékony prevenciót biztosít a fertőzések ellen.

Úgy gondolom, hogy az sokak számára ismert, milyen értékes és magas biológiai értékű is a galambhús. A dolgozatom készítése során vizsgált technológiák és fajták szerintem mindenki számára elérhetőek, bárki kedve szerint tarthatna galambot a ház körül, és annak szaporulatát fogyaszthatná. Talán ez is egy lépés a könnyen előállítható egészséges ételek felé és az önelátás útján. Remélem, a vizsgálatommal gyarapíthatom a tenyésztés tudását, és olyan eddig még fel nem tárt részeit nyitottam meg a galambtenyésztésnek, amire többen is kíváncsiak voltak. Bízom benne, hogy valamilyen formában el tudom juttatni az eredményeket a tudatosan élő családokhoz és emberekhez. Távlati célként jó lenne, ha újra visszatérne a galambhús fogyasztás, hisz bárki számára elérhető. Nem igényel nagy helyet vagy nagy ráfordítást, befektetést, csupán csak egy vállalkozó szellemet és elhatározást.